

Danmark sælger ud af asylretten

Leder i Le Monde dateret 5. juni 2021, dvs. grundlovsdag.

Er der en værdi, der historisk og tragisk er knyttet til det europæiske kontinents historie, så er det givetvis retten til at opnå asyl. Genevekonventionen om flygtninge, der blev vedtaget i 1951, udgør omdrejningspunktet for et internationalt beskyttelsessystem udtænkt i ruinerne af et Europa, der hverken havde formået at beskytte de forfulgte jøder eller at forhindre massefordrivelsen af krigsflygtninge. Ratificeret af 145 lande i verden fastslår den det grundlæggende princip om ikke-tilbagesendelse: Ingen flygtning må sendes til et land, der indebærer trusler mod flygtningens liv og frihed.

Ved den 3. juni at vedtage et lovforslag om at sende asylansøgere til et tredjeland uden at lade dem komme ind på sit territorium selv ved ansøgningens imødekomme har det danske folketing udsat førnævnte europæiske princip for et angreb uden fortilfælde. At denne tekst kan satse på at overføre til fattige og ikke-demokratiske lande mod betaling fra Danmark opgaven med at modtage asylansøgere, men også med at beskytte de eventuelle flygtninge samt med at udvise i tilfælde af en afvisning af deres ansøgning, er forbløffende. Rwanda er det første land, hvormed København har indgået en "aftale" med en protokol om dette, og det er et land, der fængsler eller skaffer sine egne oppositionsdeltagere af vejen. Landet forsøger sandsynligvis at opnå en respektabilitet ved at stille sig til rådighed, men vil ikke være kvalificeret til at varetage asylretten på vegne af en europæisk stat.

En sådan "udflytning" af behandlingen af asylansøgere skaber en frygtelig præcedens i en europæisk union, som allerede har overladt en række grænselande som Tyrkiet, Marokko og Libyen opgaven med at tilbageholde migranter, der ikke har tilladelse til at overskride unionens ydre grænser. Selvom Danmark, der er medlem af unionen, ikke har tilsluttet sig de syvogtyves politik, hvad angår indvandring og asyl, så udgør den politik, der her forfægtes, et vanvittigt tilbageskridt.

Lovforslaget forekommer end ikke at have tilrettelagt det system, som loven skal foreskrive: hvilken fremmed asylansøger vil tage til Danmark, når den pågældende ved, at han eller hun vil blive sendt til Rwanda eller til et andet land (Tunesien, Ægypten og Eritrea har været på tale)? Det drejer sig snarere om at afskrække migranterne samt at fremvise Mette Frederiksens budskab for de danske vælgere: "Nul flygtninge".

For den danske socialdemokratiske regering udgør "eksporten" af asylansøgere et løfte fra den sejrige valgkamp i 2019 og er det hidtil seneste lån fra det yderste højres retorik. Denne strategi skal være et svar på chokket fra migrantkrisen i 2015 og spiller på en svækkelse af den velfærdsstat, der længe var gavmild og imødekomme, og den har tilladt den regerende venstrefløj at tilbageerobre de vælgere, der en tid havde ladet sig overbevise af det yderste højre. Men det er sket på bekostning af et farligt amokløb og en afskyelig instrumentalisering af migranter, selvom Danmark i 2020 kun modtog 1.515 asylansøgere, dvs. det laveste antal i tyve år og ti gange færre end nabolandene Sverige og Tyskland i forhold til landets befolkningsstørrelse.

At en EU-stat overlader det til lande i syden at tilrettelægge asylretten, er både farligt og chokerende. En sådan fremgangsmåde tilskynder til "migrant-afpresning" ved at tillade afsenderlandene at få indflydelse på europæisk politik. Den europæiske union bør ikke tillade, at der i dens midte udvikles fremgangsmåder, som svarer til en opgivelse af den menneskeret, hvorpå unionen er grundlagt.

[Oversat fra fransk af CJ]